

rl("https://stb1c-prwajr.pl/69da4ae5-8872-49b6-bc09-881466eede73.file" data-bbox="36 196 194 253")
Obserwuj nas na
Google News

Karol Olgierd Borchardt – kapitan własnej duszy

POLSKIERADIO.PL

25 marca 1905 roku urodził się Karol Olgierd Borchardt – kapitan żeglugi wielkiej, pisarz i nauczyciel wielu pokoleń polskich marynarzy. Na jego "Znaczy Kapitanie" wychowały się tysiące młodych ludzi.

Kapitan Karol Olgierd Borchardt w 1974 Foto: archiwum Ewy Ostrowskiej

Nim zaczął swoją przygodę z morzem, musiał ryzykować życie w obronie ojczyzny. – Też z Borchardtem mieli chyba po 16 lat, kiedy zgłosili się ochotniczo do wojska w 1920 roku – wspominała Halina Jurewicz-Olej w audycji Agnieszki Trzeciakiewicz.

Początek morskiego szlaku

W Wilnie Borchardt zdał maturę, tutaj też zaczął studia na Wydziale Prawa na Uniwersytecie Stefana Batorego. Po roku zrezygnował i rozpoczął naukę w Szkole Morskiej w Tczewie, którą ukończył w 1928 roku. Osiem lat później był już kapitanem żeglugi wielkiej. Po upływie kolejnych dwóch został zastępcą komendanta "Daru Pomorza".

– "Dar Pomorza" to był statek, który Borchardt naprawdę kochał i zrobiłby wszystko, gdyby mógł na niego wrócić – wspominała wieloletnia asystentka kapitana, Ewa Ostrowska.

Wybuch II wojny światowej zastał go na "Darze Pomorza". Borchardt przeprowadził żaglowiec do Sztokholmu. Stamtąd przedostał się do Szkocji. Został pierwszym oficerem na MS "Piłsudski" - polskim transatlantyku pasażerskim przerobionym na transportowiec wojenny. – Właściwie do niego należała nawigacja i kierowanie całym zespołem ludzkim – mówił kapitan żeglugi wielkiej Bogumił Olej.

Transatlantyk "Piłsudski" -
duma żeglugi II
Rzeczypospolitej

Tragedia "Piłsudskiego"

Potężny statek został storpedowany (lub wpłynął na minę) u brzegów Anglii. Podczas ewakuacji z tonącego "Piłsudskiego" Borchardta przygniotła szalupa, uszkadzając mu kręgosłup. Kontuzja spowodowała, że przyszły kapitan nie uzyskał już nigdy więc pozwolenia na wyjście w morze. W tragedii transatlantyku Karol Borchardt stracił nie tylko szansę na dowodzenie statkami, ale przede wszystkim przyjaciela i przełożonego: katastrofy nie udało się bowiem przeżyć kapitanowi [Mamertowi Stankiewiczowi](#).

Mimo sprzeciwu lekarzy Borchardt zaciągnął się ponownie do marynarki. Podczas kampanii norweskiej służył na "Chrobrym".

Wychowawca ludzi morza

Po wojnie kapitan Borchardt zdecydował się na powrót z Anglii do kraju. Powodem był zły stan zdrowia jego matki. Przyjechał do Polski w 1949 roku. W tym okresie brakowało specjalistów od żeglugi dalekomorskiej - większość

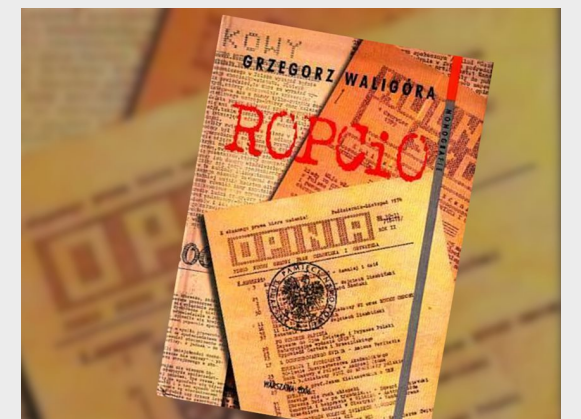
POPULARNE

Karol Olgierd Borchardt –
kapitan własnej duszy

Rodzina Ulmów - symbol
polskiej pomocy Żydom
[ZOBACZ WIDEO]

ROPCiO - laboratorium
doświadczalne opozycji lat 80.

pozostała na Zachodzie - dlatego kapitana przyjęto na posadę nauczyciela w Państwowej Szkole Morskiej i Szkole Rybołówstwa Dalekomorskiego, a następnie w kontynuującej jej tradycje Akademii Morskiej w Gdyni. – Mawiał, że kiedyś w Gdyni byli tylko tacy mężczyźni, których uczył, uczy lub będzie uczył – wspominała asystentka kapitana.

– Nigdy nie podnosił na mnie głosu – mówił kapitan żeglugi wielkiej Bogumił Olej, jeden ze studentów Borcharta. – Był zdecydowanym przeciwnikiem karanía swoich uczniów, często powtarzał: "Nie dostaje się lepszych owoców, bijąc jabłonki kijem".

Autor powieści marynistycznych

W morze pozwalano mu wychodzić tylko okazjonalnie: na rejsy próbne. Do czynnej służby nie mógł już wrócić. Tęsknota za morzem (i w przypadku "Znaczy Kapitana" przysięga złożona samemu sobie) pchnęła go do pisania. Był autorem bestsellerowych powieści: "Znaczy Kapitan", "Krażownik spod Samosierry", "Szaman morski" i - wydanej już po śmierci autora - "Kolebki nawigatorów".

Kapitan był też filozofem, fascynowała go kultura orientalna. – Jak zdobyć tytuł kapitana własnej duszy? Bardzo prosto. Co dzień sięć i napisać, co ja jutro będę robił. To musi być wykonane w stu procentach. Jeśli ja nie dam rady, to muszę zaczynać od nowa, ale jeśli wytrzymam przez dwa lata, to jestem kapitanem własnej duszy – mówił.

Kapitanem własnej duszy, kierującym się zasadą "pracuj nad sobą" i "nie pomnażaj zła", był - jak mówią jego znajomi - do końca życia. Karol Borchart zmarł 20 maja 1986 roku.

bm

Zobacz więcej na temat: [flota](#) [historia](#) [ii wojna światowa](#) [karol borchart](#) [olgierd](#) [literatura](#)

[morze bałtyckie](#) [żeglarstwo](#) [historia polski](#) [marynarka](#) [marynarka wojenna](#)

ostatnia aktualizacja:

11.11.2013 06:00

Konstanty Maciejewicz – pierwszy kapitan "Daru Pomorza"

rozwiń ↓

POLSKIE RADIO

– Wszystkie godziny na statku były dla niego służbą dla dobra statku i on do tej służby chciał nas wciągnąć – wspominał swojego nauczyciela Stanisław Wojciechowski. 123 lata temu na świat przyszła ikona żeglarstwa, Konstanty Matyjewicz-Maciejewicz.

ostatnia aktualizacja:

26.11.2019 05:55

Mamert Stankiewicz - pierwszy kapitan II RP

rozwiń ↓

POLSKIERADIO24.PL

Surowy i poważny jak morze, na którym służył. Dowodził najważniejszymi statkami cywilnymi w przedwojennej polskiej flocie. Zginął jak przystało na kapitana - w trakcie rejsu, troszcząc się o załogę.

ostatnia aktualizacja:

24.03.2022 05:50

Flota Kaperska – piraci Jego Królewskiej Mości

rozwiń ↓

POLSKIE RADIO

24 marca 1568 roku król Zygmunt II August powołał Komisję Morską, która stała się zaczątkiem polskiej admiralicji. Komisja miała za zadanie organizację floty i koordynację działań kaprów.

ostatnia aktualizacja:
22.03.2022 05:41

Tadeusz Ziółkowski. Pierwszy żeglarz Rzeczypospolitej

rozwiń

[POLSKIERADIO24.PL](#)

- On był czystej wody kapitanem na żaglowcu. Był człowiekiem despotycznym i nieustępliwym. Podległych mu oficerów, jak i studentów, trzymał twardą ręką - wspominał jeden z pierwszych uczniów kapitana na antenie Polskiego Radia.

ostatnia aktualizacja:
25.11.2021 05:49

ORP "Błyskawica" - bohaterska szczęściara

rozwiń

[POLSKIERADIO24.PL](#)

- Błyskawica uczestniczyła właściwie we wszystkich ważniejszych operacjach bojowych II wojny światowej, przepływając szlak liczący blisko 150 tys. mil morskich - mówił dr Janusz Osica na antenie Polskiego Radia.

POLSKA

Polityka
Społeczeństwo
Edukacja
Służby i bezpieczeństwo
Sądownictwo
Regiony
Raporty specjalne

ŚWIAT

Europa
Ameryka
Bliski Wschód
Azja
Afryka
Raporty Specjalne

GOSPODARKA

Twoje pieniądze
Praca i Firma
Infrastruktura
Rolnictwo
Energetyka

SPORT

Piłka nożna
Ekstraklasa
Siatkówka
Tenis
Sporty Walki
Koszykówka
Moto sport
Góry
Opinie

KULTURA

Film
Festiwal
Literatura
Sztuka
Teatr
Wydarzenia
Muzyka

NAUKA

Nowe technologie
Człowiek i medycyna
Kosmos
Ekologia
Odkrycia i ciekawostki

HISTORIA

Fakty, opinie, ciekawostki
Ludzie
Serwisy specjalne

POLSKIE RADIO 24

Audycje
Zespół
Felietony
Reportaż
Ramówka
Częstotliwości
Kontakt
Newsletter

[Kontakt](#)

[Informacyjna Agencja Radiowa](#)

[Polityka prywatności](#)

[Dane osobowe](#)

[Dla mediów](#)

[Polskie Radio S.A.](#)